

NUMERIC

Definities

Toegang

Recht, gelegenheid of manier om informatie te bekomen.

Controle op de toegang

Controle van gebruiksrechten en voorwaarden voor toegang tot een publicatie

Archief

Het departement binnen een organisatie dat belast is met het bewaren van de documenten met blijvende waarde van deze organisatie. Een organisatie die documenten van individuen, families of andere organisaties verzamelt.

Archiefeenheid

Document, of een set van documenten in een archief, die als samenhangend wordt beschouwd.

Archiefstukken

Stukken van dezelfde oorsprong, verzameld door een organisatie of persoon in het kader van hun bezigheden, en bewaard omwille van de blijvende waarde.

Artikel

Onafhankelijke tekst die deel uitmaakt van een publicatie.

Artefact

Een object, gemaakt of aangepast door één of meer personen (replica uitgesloten), en verschillend van een natuurlijk object, dat, als het deel uitmaakt van een verzameling, een specimen wordt genoemd. Objecten die gecreëerd worden voor hun esthetische waarde, worden als kunstwerken beschouwd.

Geluidsopname

Elk medium waarop geluiden opgeslagen zijn voor mechanisch of elektronisch afspelen, inclusief fonographische opnamen (vinyl), audiotape, CD.

Audiovisueel document

Document waarin geluid en/of beeld voorkomt, en dat enkel gezien en/of gehoord kan worden met behulp van specifiek materiaal.

Opm. Hiertoe behoren audio-documenten zoals platen, tapes, cassettes, audio CD's, DVD's, bestanden met digitale geluidsopnames, visuele documenten zoals slides, en gecombineerde audiovisuele documenten zoals films, video-opnamen, etc. Microformaten horen hier niet bij.

Digitaal geboren

Digitaal materiaal dat niet bedoeld is om een analoge equivalent te hebben - noch als oorspronkelijke bron, noch als resultaat van een conversie naar analoge vorm.

"Closed access"

Toegang tot informatie, documenten of informatiediensten die door algemene of bijzondere reglementeringen beperkt is.

Collectie

Documenten die samenhangen omwille van een gemeenschappelijk kenmerk, onafhankelijk van hun herkomst.

Digitaal document

Informatieve eenheid met een bepaalde inhoud die gedigitaliseerd werd, of in digitale vorm verworven werd.

NOTE 1 Hierbij horen: eBooks, elektronische patenten, audiovisuele documenten, en andere digitale documenten zoals verslagen, kaarten, partituren, ... Databanken en elektronische reeksen zijn uitgesloten.

Digitale materialen

Een brede term die zowel materiaal inhoudt dat vanuit analoge vorm geconverteerd is, als "digitaal geboren" materiaal waarvan nooit een analoge vorm geweest is of zal zijn, en digitale stukken.

Digitale bewaring

Het opslaan van materiaal in digitale vorm. Het digitale object is onlosmakelijk verbonden met zijn elektronische omgeving, zonder dewelke er geen toegang tot het object zou zijn. Digitale bewaring refereert dus ook naar een cyclus van vernieuwing van verouderde en in onbruik rakende technologieën.

Digitaliseren

het proces van creëren van of omzetten naar digitaal formaat van boeken, kunstwerken, historische documenten, foto's, ..., zodat deze kunnen bekeken worden op een computer of ander voorwerp.

Voltijds equivalent (VTE)

Een maatstaf die omzet naar 1 voltijdse medewerker voor 1 jaar.

Vb. Als een instelling 1 persoon voor 1/4 tewerkstelt, een andere persoon halftijds en een derde persoon voltijds, is het VTE van deze 3 personen $0,25 + 0,5 + 1,0 = 1,75$ tewerkgestelden.

Incunabulum

Volume, gedrukt in Europa voor 1501-01-01.

Tijdschrift

Reeks, onder dezelfde titel gepubliceerd met regelmatige of onregelmatige tussenpozen, gedurende een onbepaalde periode, met opeenvolgende nummering of datering.

Opm. Hiertoe behoren reeksen rapporten, jaarboeken, transacties van instellingen, ... Kranten en monografieën behoren er niet toe.

Manuscript

Originee, handgeschreven of in gegoten drukletters.

NOTE Bound volumes and other units (fragments, rolls, autographs, etc.) may be counted separately.

Metadata

Dit zijn gestructureerde beschrijvingen van de objecten in de collectie. Deze informatie beschrijft opvallende inhoudelijke of vormgevingsaspecten van een object / het materiaal.

Microformaat

Fotografisch document, dat enkel vergroot kan worden bekeken.

Opm. Hiertoe behoren microfiches en microfilm.

Opm. Dia's worden als audiovisuele objecten beschouwd.

Monografie

Gedrukte of geschreven publicatie, in één of meerdere (maar een eindig aantal) volumes.

"Open access"

Op geen enkele manier beperkte, volledige vrije toegang tot informatie, informatiediensten, of documenten.

Optical character recognition of OCR

Optische tekenherkenning. Proces waarbij getypte of gedrukte tekens op een pagina elektronisch gescand worden, geanalyseerd, en indien ze herkend worden door het systeem, omgezet in een digitale code die door een computer gelezen kan worden.

Pamflet

Monografie met maximum 48 bladzijden.

Bewaring

Alle maatregelen, inclusief financiële en strategische beslissingen, die worden genomen om documenten of collecties in stand te houden.

Zeldzaam boek

Boek gepubliceerd voor 1800.

Retrodigitalisering

Het overzetten van informatie van een oorspronkelijke, analoge drager naar een digitale drager, met als bedoeling de objecten te beschermen tegen vergankelijkheid en er een bredere toegang toe verschaffen.

Volume

Fysieke eenheid voor een gedrukt document, dat verschillende bladen verzamelt in één cover, om zo een geheel of een onderdeel van een geheel te vormen.

Bronnen

Borbinha, J. L. and Cardoso, F. (2000), NEDLIB glossary, available at: <http://nedlib.kb.nl/glossary.pdf>

CIDOC, International Committee for Documentation of the International Council of Museums (ICOM), International Guidelines for Museum Object Information: The CIDOC Information Categories, available at: <http://www.willpowerinfo.myby.co.uk/cidoc/guide/guide.htm>

COUNTER. Code of practice for journals and databases, Release 3, Appendix A: Glossary of terms, 2008, available at: http://www.projectcounter.org/code_practice.html

IMLS. Institute of Museum and Library Services, Status of technology and digitization in the nation's museums and libraries, 2006, available at: <http://www.imls.gov/resources/TechDig05/Technology%2BDigitization.pdf>

ISO 2789 (2006) Information and documentation – International library statistics

ISO 5127 (2001) Information and documentation – Vocabulary

ISO/FDIS 11620 (2008) Information and documentation – Library performance indicators

Jones, M. and Beagrie, N. (2003), Preservation management of digital materials: a handbook, London: British Library, available at: <http://www.dpconline.org/graphics/intro/>

OECD. Glossary of statistical terms, available at: <http://stats.oecd.org/glossary/index.htm>

Pierce-Moses, R. (2005), A Glossary of Archival and Records Terminology, The Society of American Archivists, available at: <http://www.archivists.org/glossary/substring.asp?SearchString=archive>

Reitz, J. M., ODLIS - Online Dictionary for Library and Information Science, available at: <http://lu.com/odlis/>

UNESCO. Convention concerning the protection of the world cultural and natural heritage, Paris, 16 November 1972, available at: <http://whc.unesco.org/archive/convention-en.pdf>